

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z PRZYRODY

Klasy IV – VII

Przedmiotowe Zasady Oceniania polegają na rozpoznawaniu przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych, które wynikają z programu nauczania oraz formułowania oceny. Dzięki PZO możemy uzyskać informację o poziomie osiągnięć edukacyjnych ucznia i jego postępach w nauce. Motywuje ucznia do pracy, uświadamiając mu braki w zakresie wiedzy oraz wdraża go do samokontroli.

I. CELE NAUCZANIA PRZYRODY

Celem nauczania przyrody w szkole podstawowej jest:

- ✓ zainteresowanie światem, jego różnorodnością,
- ✓ wskazywanie zależności istniejących w środowisku przyrodniczym,
- ✓ kształtowanie umiejętności obserwacji zjawisk przyrodniczych,
- ✓ ukazywanie współzależności człowieka i środowiska.

II. ZAŁOŻENIA PRZEDMIOTOWYCH ZASAD OCENIANIA

- ✓ Do zadań nauczyciela należy bieżące, śródroczne, końcoworoczne ocenianie i klasyfikowanie uczniów według skali przyjętej w szkole jak również warunki poprawiania oceny.
- ✓ Przedmiotem oceny są: wiadomości i umiejętności przedmiotowe oraz ponadprzedmiotowe, postawy i wartości kształtowane w procesie dydaktycznym.
- ✓ Ocena ucznia powinna być oceną wspierającą w osiągnięciu celów, motywującą ucznia do dalszej pracy i diagnozującą jego osiągnięcia.

III. CELE PRZEDMIOTOWYCH ZASAD OCENIANIA

Celem PSO jest:

- ✓ dostarczenie informacji o stopniu opanowania wiedzy i umiejętności uczniowi, jego rodzicom oraz nauczycielowi, poprzez ocenę wiadomości i umiejętności ucznia,
- ✓ wykrywanie braków w wiedzy i umiejętnościach oraz pokazywanie sposobów ich likwidacji,
- ✓ motywowanie ucznia do systematycznej pracy,
- ✓ umożliwienie nauczycielowi doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

V. OCENIANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW NA LEKCJACH PRZYRODY

Ocena ucznia powinna być oceną wspierającą w osiągnięciu celów, motywującą ucznia do dalszej pracy i diagnozującą jego osiągnięcia.

Obszary aktywności ucznia podlegające ocenie:

- **Wiadomości**

- uczeń zna i rozumie zależności występujące w przyrodzie
- charakteryzuje poziomy życia
- wskazuje i ocenia zmiany w środowisku pod wpływem działalności człowieka
- zna podstawowe pojęcia biologiczne
- opisuje budowę i czynności życiowe organizmów żywych
- zna zasady zdrowego stylu życia

- **Umiejętności**

- rozumie podstawowe pojęcia biologiczne

- orientuje się na mapie i w terenie
- obserwuje i opisuje środowisko przyrodnicze i zjawiska w nim zachodzące
- wykonuje proste doświadczenia i interpretuje ich wyniki
- samodzielnie dociera do różnych źródeł informacji
- przedstawia na forum klasy wyniki swojej pracy

- **Postawy**

- postawy proekologiczne i prozdrowotne
- odpowiedzialnego działania na rzecz środowiska
- zaangażowania podczas pracy lekcyjnej
- aktywnego udziału w konkursach przyrodniczych

Formy aktywności uczniów podlegające ocenie:

- Prace pisemne – sprawdziany i kartkówki
- Odpowiedzi ustne
- Prace domowe
- Prowadzenie zeszytu przedmiotowego i ćwiczeń
- Dodatkowe pomoce potrzebne do lekcji
- Praca w grupach
- Prace długoterminowe – albumy, zielniki, plakaty, gazetki itp.
- Aktywność w czasie lekcji i działalność pozalekcyjna – konkursy, kółka, organizacje proekologiczne, udział w akcjach ekologicznych itp.

Aktywność pozalekcyjna wpływająca na podwyższenie oceny:

- Sukcesy w konkursach przyrodniczych i ekologicznych
- Duże zaangażowanie w pracy na rzecz ochrony środowiska
- Działalność w kołach zainteresowań

VI. ZASADY OCENIANIA

- Każdy uczeń jest oceniany systematycznie, zgodnie z zasadami sprawiedliwości.
- Wszystkie oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców.
- Sprawdziany w formie testowej przeprowadzane są po zakończeniu każdego działu.
- Nauczyciel zapowiada sprawdziany co najmniej tydzień wcześniej, a oddaje je poprawione w ciągu najpóźniej dwóch tygodni.
- Uczeń, który uzyskał ze sprawdzianu ocenę niedostateczną, dopuszczającą może ją poprawiać (ocenę niedostateczną poprawia obowiązkowo) w terminie uzgodnionym z nauczycielem. Ocena z poprawy wpisywana jest do dziennika przy pierwotnej ocenie ze sprawdzianu.
- W przypadku nieobecności ucznia na sprawdzianie pisemnym ma on obowiązek napisania go w terminie ustalonym z nauczycielem.
- Sprawdziany oceniane są punktowo, a następnie przeliczane na skalę procentową odpowiadającą poszczególnym ocenom:
 - ✓ 100% punktów i punkty dodatkowe – ocena celująca
 - ✓ 100% – 91% – ocena bardzo dobra
 - ✓ 90% – 75% – ocena dobra
 - ✓ 74% – 51% – ocena dostateczna
 - ✓ 50% – 30% – ocena dopuszczająca
 - ✓ 31% – 0% – ocena niedostateczna
- Uczeń może 3 razy w semestrze zgłosić nieprzygotowanie do lekcji bez podania przyczyny (nie dotyczy zapowiedzianych sprawdzianów i kartkówek).

- Uczeń za nieprzygotowanie do lekcji (brak zeszytu ćwiczeń, zeszytu przedmiotowego) oraz brak pracy domowej otrzymuje „-”, trzy „-” skutkują otrzymaniem oceny niedostatecznej.
- Aktywność na lekcjach, nagradzana jest „+”. Za każde 3 zgromadzone „+” uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą. Przez aktywność na lekcji rozumiemy częste zgłaszanie się na lekcji i udzielanie poprawnych odpowiedzi, wykonywanie dodatkowych zadań w czasie lekcji, aktywną pracę w grupie.
- Uczeń nieobecny na lekcji ma obowiązek uzupełnić przerobiony zakres materiału, zadania w zeszycie ćwiczeń, notatki w zeszycie i odrobić zadania domowe.
- Ocenę z ostatniego tematu uzyskuje uczeń z krótkich kartkówek i odpowiedzi ustnych. Kartkówki nie muszą być zapowiadane, nie podlegają poprawie.
- Uczeń ma prawo uzyskać ocenę z dodatkowych zadań i prac długoterminowych przydzielanych przez nauczyciela (np. referat, album, plakat, doświadczenie, model, pomoce do lekcji) oraz wyższą ocenę semestralną z tytułu bardzo dobrych wyników w konkursach przyrodniczych na różnym szczeblu.
- Uczeń ma obowiązek prowadzenia zeszytu ćwiczeń i zeszytu przedmiotowego
- Przy ocenianiu nauczyciel uwzględnia możliwości intelektualne ucznia oraz zalecenia Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.
- Uczeń mający kłopoty w nauce może zgłosić się do nauczyciela z prośbą o dodatkową pomoc. Jej forma ustalana jest na bieżąco, wspólnie z uczniem.

Mogą to być:

- dodatkowe konsultacje (po uzgodnieniu z nauczycielem),
- prace ułatwiające i przybliżające zrozumienie problemu,
- pomoc koleżeńska,
- ścisła współpraca z rodzicami.

VII. OCENIANIE ŚRÓDROCZNE I ROCZNE

Ocena semestralna i końcoworoczna nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych.

O ocenie decydują:

- oceny samodzielnej pracy ucznia (sprawdziany, testy, kartkówki, wypowiedzi ustne, prace domowe, zadania w zeszycie ćwiczeń, prace praktyczne),
- oceny wspomagające (aktywność na lekcji, prace dodatkowe, udział w zajęciach pozalekcyjnych, konkursach).

Największą wartość mają:

- prace pisemne,
- odpowiedzi ustne
- prace praktyczne
- rozwiązywanie problemów, uzasadnianie, wnioskowanie
- aktywność

Oceny semestralne i końcowe ustala się w stopniach według skali:

- celujący - 6
- bardzo dobry – 5
- dobry – 4
- dostateczny – 3
- dopuszczający – 2
- niedostateczny -1

VIII. WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE STOPNIE W KLASYFIKACJI SEMESTRALNEJ I ROCZNEJ

Uczeń otrzymuje ocenę:

NIEDOSTATECZNĄ jeżeli:

- ✓ nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi wykonać prostych poleceń wymagających zastosowania podstawowych umiejętności
- ✓ nie opanował minimum programowego
- ✓ wykazuje wyraźny brak zainteresowania przedmiotem
- ✓ swoją postawą uniemożliwia pracę innym
- ✓ nie wykonuje zadań postawionych przez nauczyciela lub realizowanych przez grupę

DOPUSZCZAJĄCĄ jeżeli:

- ✓ rozpoznaje i nazywa podstawowe zjawiska przyrody
- ✓ posiada , przejawiający się w codziennym życiu, pozytywny stosunek do środowiska naturalnego
- ✓ opanował materiał programowy w stopniu elementarnym
- ✓ przy pomocy nauczyciela lub kolegów potrafi wykonać proste polecenia, wymagające zastosowania podstawowych umiejętności wymaganych w procesie uczenia się przyrody
- ✓ rozumie prosty tekst źródłowy
- ✓ jest biernym uczestnikiem zajęć, ale nie przeszkadza w ich prowadzeniu

DOSTATECZNĄ jeżeli:

- ✓ opanował wiadomości i umiejętności w stopniu podstawowym
- ✓ zna podstawowe pojęcia przyrodnicze
- ✓ rozpoznaje i ocenia postawy wobec środowiska przyrodniczego
- ✓ posługuje się mapą jako źródłem wiedzy przyrodniczej
- ✓ obserwuje pośrednio i bezpośrednio procesy zachodzące w środowisku przyrodniczym oraz opisuje je
- ✓ potrafi pod kierunkiem nauczyciela skorzystać z podstawowych źródeł informacji przyrodniczej
- ✓ potrafi wykonać proste zadania pisemne oparte na podręczniku lub innych źródłach wiedzy
- ✓ pracuje niesystematycznie, niechętnie wykonuje powierzone zadania

DOBRA jeżeli:

- ✓ posiada niewielkie luki w wiadomościach i umiejętnościach rozwijanych na lekcjach
- ✓ właściwie wykorzystuje przyrządy do obserwacji i pomiarów elementów przyrody
- ✓ korzysta z różnych źródeł informacji
- ✓ dostrzega wpływ przyrody na życie i gospodarkę człowieka
- ✓ proponuje działania na rzecz ochrony środowiska przyrodniczego
- ✓ ocenia relacje między działalnością człowieka a środowiskiem przyrodniczym
- ✓ dokonuje porównań zjawisk i elementów przyrody, posługując się terminologią przyrodniczą
- ✓ dobrze posługuje się mapą geograficzną – potrafi odczytać zawarte w niej informacje i posługiwać się legendą mapy
- ✓ systematycznie i efektywnie pracuje na lekcjach, potrafi sformułować dłuższą wypowiedź

- ✓ pomaga innym, nigdy nie przeszkadza w pracy

BARDZO DOBRĄ jeżeli:

- ✓ opanował w pełni materiał programowy
- ✓ projektuje doświadczenia i prezentuje je
- ✓ dostrzega i ocenia związki w przebiegu zjawisk przyrodniczych i działalności człowieka
- ✓ przewiduje następstwa i skutki działalności człowieka oraz przebiegu procesów naturalnych w przyrodzie
- ✓ wyjaśnia i rozwiązuje naturalne procesy w przyrodzie
- ✓ samodzielnie rozwiązuje problemy i zadania postawione przez nauczyciela, posługując się zdobytymi umiejętnościami
- ✓ systematycznie pracuje na lekcjach
- ✓ sprawnie korzysta z dostępnych i wskazanych przez nauczyciela źródeł informacji
- ✓ wykorzystuje wiedzę z przedmiotów pokrewnych
- ✓ bierze udział w konkursach przyrodniczych
- ✓ formułuje dłuższe wypowiedzi zawierające własne sądy i opinie
- ✓ wykazuje się aktywną postawą w klasie, poproszony nigdy nie odmawia wykonania dodatkowych zadań, aktywnie uczestniczy w rozwiązywaniu zadań realizowanych przez grupę, często wykazuje własną inicjatywę

CELUJĄCĄ jeżeli :

- ✓ posiada wiadomości wykraczające poza materiał programowy
- ✓ samodzielnie i twórczo rozwija własne zainteresowania przyrodnicze
- ✓ wychodzi z samodzielnymi inicjatywami rozwiązania konkretnych problemów
- ✓ odnosi sukcesy w konkursach , w których wymagana jest wiedza przyrodnicza wykraczająca poza program nauczania
- ✓ samodzielnie sięga do różnych źródeł informacji
- ✓ prezentuje swoje umiejętności na forum klasy
- ✓ potrafi udowodnić swoje zdanie używając odpowiedniej argumentacji
- ✓ jest bardzo aktywny i autentycznie zainteresowany tym, co dzieje się podczas zajęć lekcyjnych